

# Hovedstruktur Tasiilaq



## **HOVEDSTRUKTUR**

Tasiilaq by gennemskæres i øst-vestgående retning af elven og de markante skråningspartier. Dette enestående landsskabstræk deler byen i to klart afgrænsede bydele.

Den nordlige bydel rummer den overvejende del af boligerne samt de væsentlige servicefunktioner i form af Pilersuisoq butik, posthus, bageri, kommunekontor, skole, sygehus og kirke m.m. De seneste års boligudbygning er sket i den nordlige bydel. Først og fremmest i form af byggeri med rækkehuse, men også opførelse af selvbyggerhuse, kommunale byggesæt og andelsboliger

I de sydlige bydel er der foruden boliger boliger, 3 hoteller, heliport, stadionområde med skilift, fodboldbane. Der er plads til etablering af yderligere idrætsfaciliteter omkring stadion.

Den sydlige bydel er også Tasiilaqs erhvervsbydel med erhvervsområder og områder til særlig anvendelse som oliedepot, dieselelværk, tankstation, vandsø, renovationsplads og dump. Der er udlagt areal til nyt forbrændingsanlæg.

I hovedstrukturen er det tilstræbt, at de to bydele knyttes tættere til hinanden med ny bro og vejforbindelse samt med etablering af fælles-funktioner i elvområdet. Denne sammenknytning skal ske med respekt for de værdifulde rekreative landskabstræk der udgøres af elven og de bevoksede skråningspartier.

I den første del af planperioden vil byudviklingen hovedsagligt ske i den nordlige bydel. I den senere del af planperioden vil etableringen af de nødvendige forudsætninger som veje og kloakforsyningsledninger gøre det muligt at byudvikle midterområdet ved elven og den sydlige bydel.

*Hovedstrukturen* udgøres af det mønster der er for byens forsyning med boliger, erhvervsområder, institutioner og det vej- og stinet der binder dem sammen.

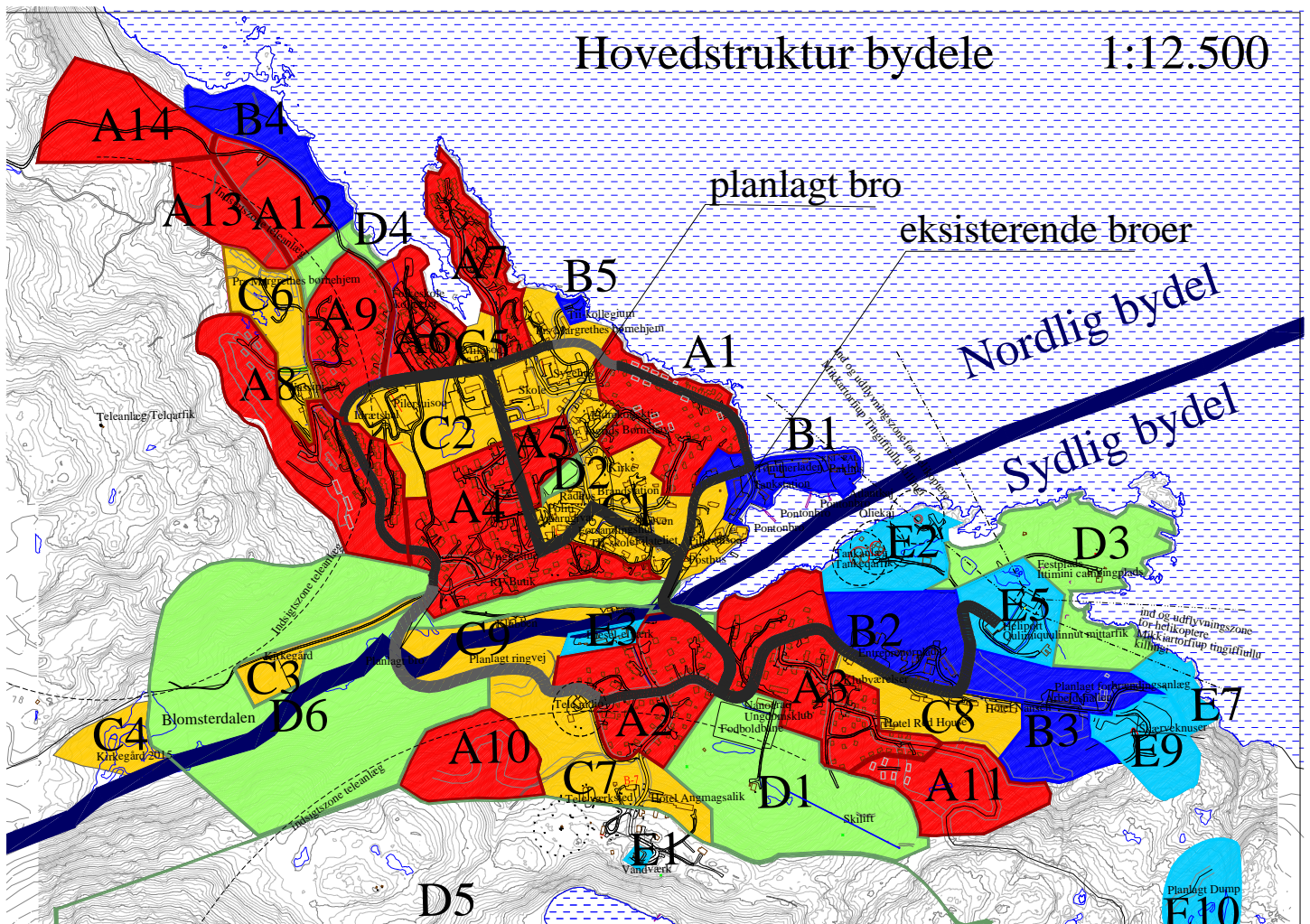
Hovedstrukturen er vist på ovenstående kort 1.20.000. Her er også vist byopdelingen samt rammeområderne.

Bagest i afsnittet er kortbilag. I størrelse 1:100.000 – kortbilag 1-2 vises byzonen med angivelse af mulighed for placering af bynær lufthavn. I størrelse 1:20.000 – kortbilag 3-4 vises områder med vandkraftværket og spærrezonen omkring drikkevandsøen. I størrelse 1:4.000 – kortbilag 5-12 – vises byens rammeområder med veje og boliger og særlige angivelser.

I det følgende beskrives Tasiilaq ved en gennemgang af hovedstrukturens enkelte elementer:

- Boligområder
- Havne- og erhvervsområder
- Fællesområder
- Friholdte områder og større fritidsanlæg
- Områder til forsyning og teknik
- Bevaringsinteresser
- Veje og stier





## **BOLIGOMRÅDER**

*Den overordnede boligpolitiske målsætning er opførelse af 12-15 boliger pr. år i Tasiilaq by svarende til 144-180 boliger i planperioden*

I byplanens hovedstruktur er der sikret arealmæssig rummelighed til, at denne målsætning kan opfyldes. Det er sket ved at udnytte byggemuligheder indenfor *eksisterende* boligområder og ved udlæg af *nye arealer* til boligformål.

De *eksisterende* boligområder er udbygget i år med større krav om brandafstand mellem husene, og mere lempelige bestemmelser om tilslutning til forsyningsledninger. Det betyder at husene er bygget på steder hvor beliggenheden er bedst. Den moderne byggeteknik giver mulighed for at grunde der tidligere ansås for vanskelige i dag kan bebygges. Det anslås at der ved nærmere planlægning kan findes plads til ca. 70 nye boliger indenfor allerede udbyggede boligområder.

Nogle af disse boligområder – A1 og A2 - var heller ikke kloakerede. Kloakering af A1 er påbegyndt. Målsætningen er at få alle boliger kloakeret. Jo flere boliger der knyttes til kloaknettet, des større er nytten af investeringen. Anden infrastruktur som el, vand, veje, vejbelysning mv. er til stede i de eksisterende boligområder. Udnyttelse af ledig byggemulighed her, er derfor i økonomisk henseende fordelagtigt.

Derudover udlægges *nye arealer* med plads til ca. 200 boliger. Disse arealer er både beliggende i byens nordlige og sydlige dele.

Lokaliseringen af disse boliger skal ses i nøje sammenhæng med planerne på forsyningsområdet, herunder målsætningerne om at få kloakeret størstedelen af byen i planperioden.

De nye boliger der vil kunne opføres vil hovedsageligt være kommunale og private udlejningsboliger. Men også andelsboliger og private enkelthuse vil kunne opføres inden for udlagte boligområder. Bebyggelsesformen kan være enkelthuse, dobbelthuse, rækkehuse og etagehuse.

I efterfølgende lokalplaner vil der blive taget stilling til bebyggelsesform og husenes nærmere beliggenhed.

Relationerne mellem boligudbygningsplan og udbygningstakten i kloakplanen betyder at der i planperiodens første del vil blive fokuseret på at udnytte de ledige byggemuligheder i områderne A1 og A8. I A1 kan der efter sanering af ca. 15 boliger opføres ca. 30-40 nye boliger. I den nordlige del af A8 kan opføres ca. 15-20 enkelthuse, og i den sydlige del af A8 kan opføres ca. 8-15 nye boliger.

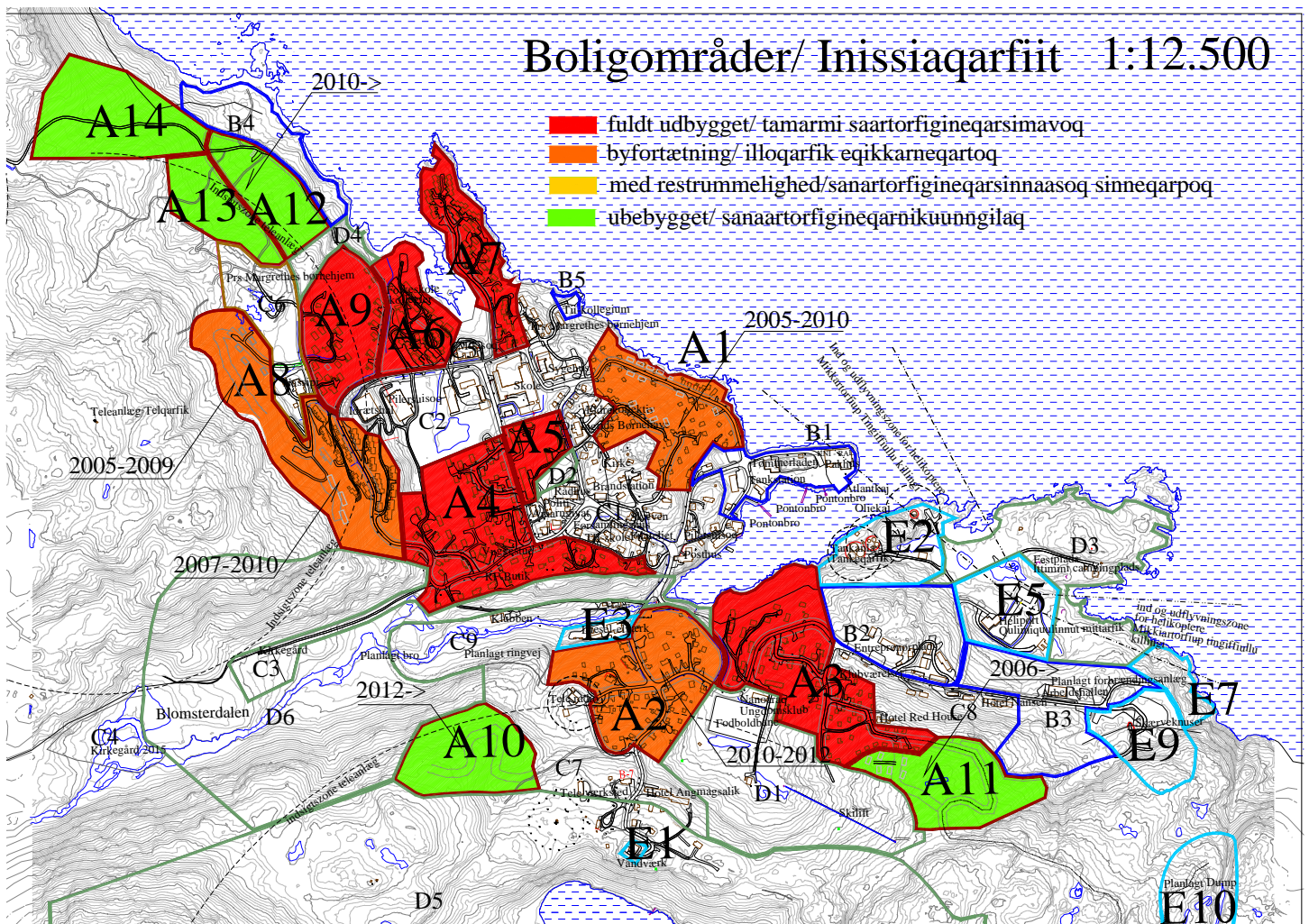
Kloakering af den sydlige bydel foregå fra omkring 2010 og boligbyggeri vil først foregå byfortætning med ca. 10 boliger i A2 område fulgt op med ca. 40 boliger i det nye A10-område.

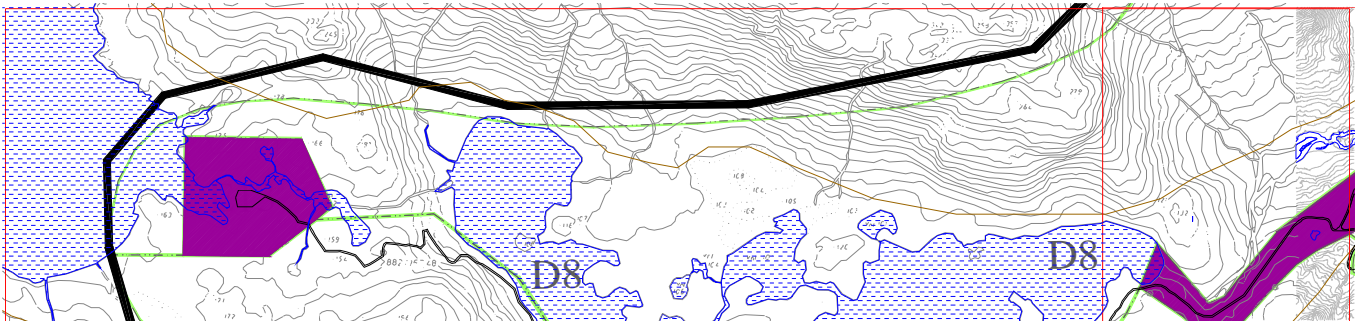
I planperiodens senere faser vil der kunne opføres op til 150 boliger i områderne A11 – A14. I A11-området er der dog mulighed allerede nu at opføre boliger uden tilslutningspligt til kloak og vandforsyning

I områderne A3 - A7 er restrummeligheden forbeholdt tilbygning til eksisterende boliger.



Hovedstrukturen anviser mulighed for tilvejebringelse af ca. 70 boliger i eksisterende boligområder og ca. 200 boliger i nye udlæg. Det betyder, at der indenfor planperioden er fysiske muligheder for etablering af ca. 270 boliger. Hovedstrukturen indeholder således byggerummelighed til boliger, der rigeligt rummer de boligpolitiske mål.





## HAVNE- OG ERHVERVSOMRÅDER

I byplanens hovedstruktur er der reserveret areal til byens forsyning med havnefaciliteter og erhvervsvirksomheder. Der er således udlagt 5 områder til havne- og erhvervsformål, heraf 3 til egentlige havneformål og 2 til mere erhvervslignende formål.

*Indenfor planperioden er der udmeldt et ønske om etablering af:*

- Udvidelse af atlantkajen.
- Etablering af suppleringskaj
- Ny småbådehavn.
- Nyt tankanlæg, hvor biler og både kan betjenes i samme anlæg.
- Ny pontonbro

### HAVNEOMRÅDER B1, B4 og B5

Tasiilaqs havn er en atlanthavn anlagt med ca. 30 m kaj og en vanddybde på ca. 10 m. Desuden pontonbro til betjening af mindre fartøjer og passagertrafik, herunder turistpassagerer. Det nuværende havneområde B1 rummer atlanthavn, pakhus, tømmerlade, containerplads, lagerhal, gasdepot og reparationsværksted for både.

Hovedstrukturen giver mulighed for at område B1 vil kunne udvides med anlæg af en udvidet atlantkaj. Der vil også være mulighed for at etablere suppleringskaj på havnens nordside.

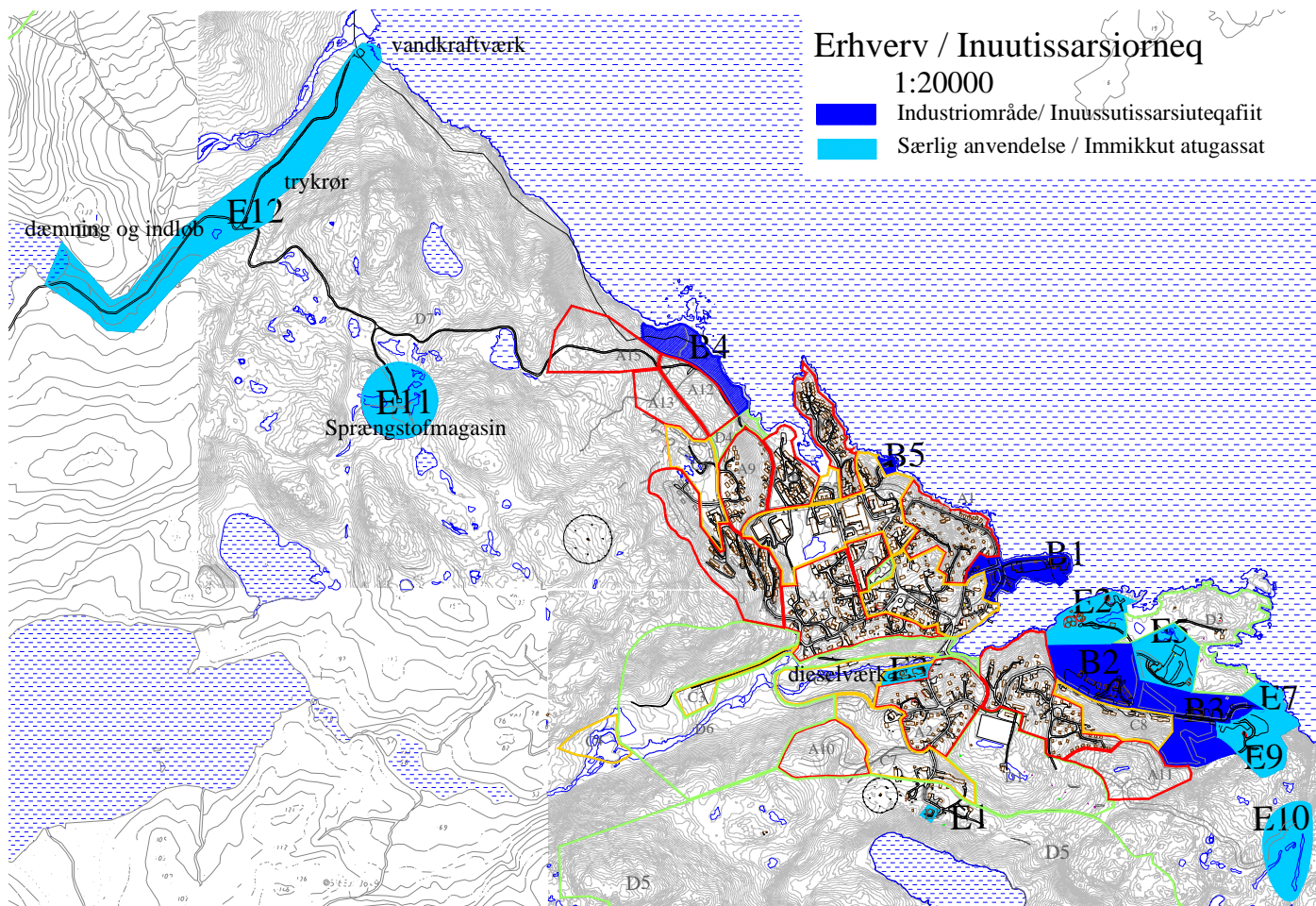
Det øvrige havnearealer indenfor område B1 vil fremover kunne rumme funktioner af samme havnerelaterede karakter som de eksisterende. I forbindelse med eventuel ny bebyggelse skal der ved omfanget og udformningen tages hensyn til de bevaringsværdige omgivelser på skråningerne vest for havnen.

Det vil ligeledes være muligt at placere nyt tankanlæg til betjening af både og biler indenfor området, idet der dog skal tages behørigt hensyn til RAL's aktiviteter og anlæg. Den mere præcise placering af tankanlæg vil ske i forbindelse med den detaljerede planlægning.

Der kan ligeledes etableres yderligere pontonbro til betjening af småbåde- og jolletrafikken.

Til yderligere forbedring af forholdene for småbåde er der i område B4 i den nordlige bydel udlagt areal til en ny småbådehavn.





Område B5 er den eksisterende natrenovationsrampe. Natrenovationen forventes flyttet til område B3 på grænsen til E7 og tilsluttet spildevandsledning, hvorefter etableret anlæg kan tages i anvendelse til havneformål.

### ERHVERVSOMRÅDER B2 og B3

Erhvervsområderne er forbeholdt lettere industri, håndværksvirksomhed, lager, oplagsplads m.v. Virksomhed der i nogen grad kan give anledning til miljøgener i form af støj, røg, støv samt tung transport.

Område B2 og B3 er derfor udlagt sammen med andre miljøbelastende funktioner nord for heliporten således, at de ikke direkte grænser op til boligbebyggelse.



## **FÆLLESOMRÅDER**

Byplanens hovedstruktur reserverer arealer til byens fælles funktioner. Det drejer sig om offentlige institutioner som skole, daginstitutioner, ældrekollektiv, kommunekontor, sygehus, posthus, museum m.v.. I fællesområderne placeres også de private serviceerhverv som butikker restauranter, hoteller o.l.

Fællesområderne er centralt beliggende og kaldes derfor ofte for centerområder.

*Indenfor planperioden er der udmeldt en række byggeønsker som alle skal kunne lokaliseres indenfor C-områderne. Det drejer sig om følgende:*

- Børnehjem
- Daginstitution
- Udvidelse af kommunekontoret
- Ny brandstation
- Fængsel
- Ny kirkegård

Bortset fra børnehjemmet er der ikke taget stilling til den mere præcise placering af disse institutioner. Der er i hovedstrukturen arealer inden for C-områderne både til disse institutioner og til andre behov der måtte vise sig i planperioden.

*Område C1* strækker sig fra havnen op over de græsklædte skråninger. Området rummer huse tilbage fra oprettelsen af "Missions- og handelsstationen ved Angmagsalik" i slutningen af 1890-erne. Denne del af område C1 er bevaringsværdigt og nærmere beskrevet i redegørelsens afsnit om bevaring og om bevaringsværdier sidst i dette afsnit 2.1. Resten af området rummer kirke, kommunekontor, brandstation, forsamlingshus, posthus og butikker. Endvidere er Filateliet, retsbygningen, politistationen og Amarngivat beliggende i område C1.

Af hensyn til de nævnte bevaringsværdige huse og det karakterfulde bybillede i det hele taget skal man være tilbageholdende med større udbygninger. Dog vil en udvidelse af Kommunekontoret kunne komme på tale. Brandstationen har behov for en ny bygning. I begge tilfælde skal udformningen af den nye bebyggelse respektere områdets bevaringsværdige træk.

*Område C2* er byens nye centerområde. Her skal de fælles byfunktioner, der bygningsmæssigt er for store til at kunne indpasses i C1-området, lokaliseres. Flere funktioner som skole, sportshal, sygehus og Pilersuisoq er allerede beliggende i området. Der er ledig byggerummelighed, men de ledige arealer har ringe funderingsforhold hvilket betyder, at den centrale del af området, i den mere detaljerede planlægning, vil blive friholdt for bebyggelse. Der skal også tages hensyn til det bevaringsværdige gravsted.

*Område C3 og C4* er den eksisterende og den fremtidige kirkegård, begge smukt beliggende i Blomsterdalen. Der er ledig begravningsplads i C3, men på sigt vil der være behov for en ny kirkegård. Derfor udlægges C4 som fremtidig kirkegård, med en kapacitet der rækker langt udover planperioden.

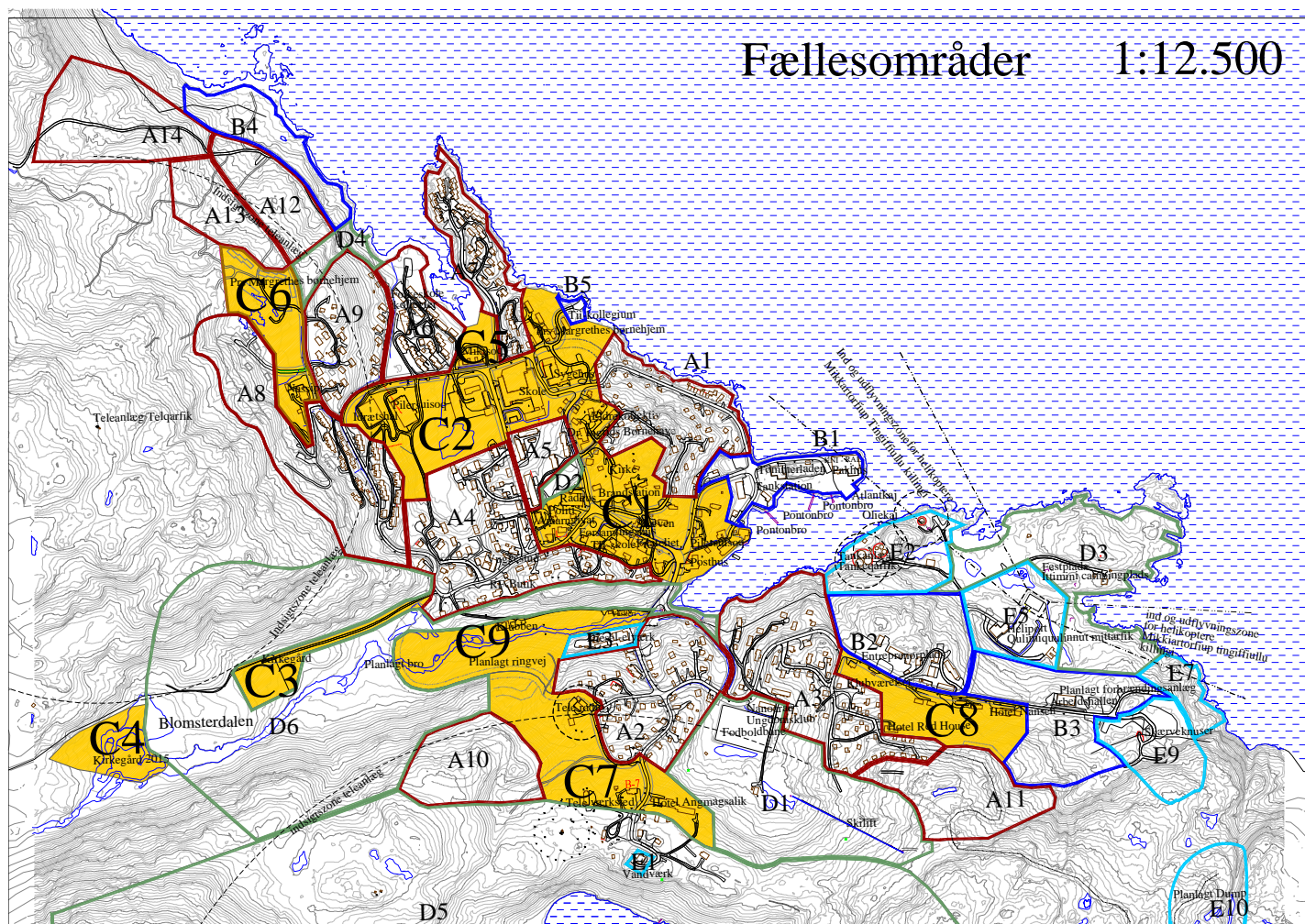
*I område C5* ligger daginstitutionen Mikisoq. Der er ikke mulighed for større nybyggerier.

Område C6 i byens nordlige del rummer i dag institutionen Nasippi. Her er allerede i gang bygning af planlagt en udbygning af Prinsesse Margrethes Børnehjem. Derudover vil der være mulighed for endnu en institution. C6 er delt af et sumpet areal der i den detaljerede planlægning friholdes for byggeri.

Område C7 og C8 udlægges som fællesområder i den sydlige bydel. Område C7 rummer Hotel Angmagssalik, Teleanlæg og Radiosendestation. Ledig byggerummelighed nordpå mod fremtidig vejføring over Blomsterdalen. Område C8 er delvis udbygget med Hotel Nansen og en række indkvarteringsboliger. Også her er ledig byggemulighed på de skrånede fjeldpartier.

I område C9 ligger vaskeri, klub og dieselelværk. Området skal ses i sammenhæng med den planlagte nye vejføring og det forventes tidligst bebygget i den sidste halvdel af planperioden. Eventuelt byggeri skal respektere den smukt bevoksede fjeldside, der rejser sig nord for området.

Udbygningstakten skal ses i relation til kloakplanen. Heraf følger, at der i første række forventes byggeri i C6 området i den nordlige bydel og C8 området i den sydlige bydel, mens der siden vil være muligheder C7- og C9 områderne.



## **FRIHOLDTE OMRÅDER**

Behovet for idræt og rekreation i fritiden er voksende og ikke mindst turismen har interesse i en nem og smuk adgang til de omliggende fjeldområder. I byplanens hovedstruktur udlægges arealer der sikrer, at også de rekreative interesser tilgodeses når byen udvikler sig.

*Indenfor planperioden er der udmeldt et ønske om, at der reserveres areal til en eventuel idrætshal eller svømmehal.*

I hovedstrukturen er det princippet at de udlagte D-områder friholdes for byggeri. Det gælder også for område D1, der dog undtagelsesvis – med sin bymæssige beliggenhed - kan rumme et halvbyggeri. Idrætsbyggeri kan også etableres indenfor de udlagte fællesområder (C-områder).

*Område D1* er stadionområde med skilift og fodboldbane. Desuden rummer området fritidsklub, daginstitution og Lions-klubhus. Der vil være mulighed for at opføre svømmehal og andre idrætsanlæg i området. Det nuværende omfang af skipister omkring skiliften skal bevares, dog med mulighed for en mindre forlængelse af liften. Fodboldbanen bevares med sin eksisterende størrelse.

*Område D2* er friholdt areal omkring en ældre kirkegård.

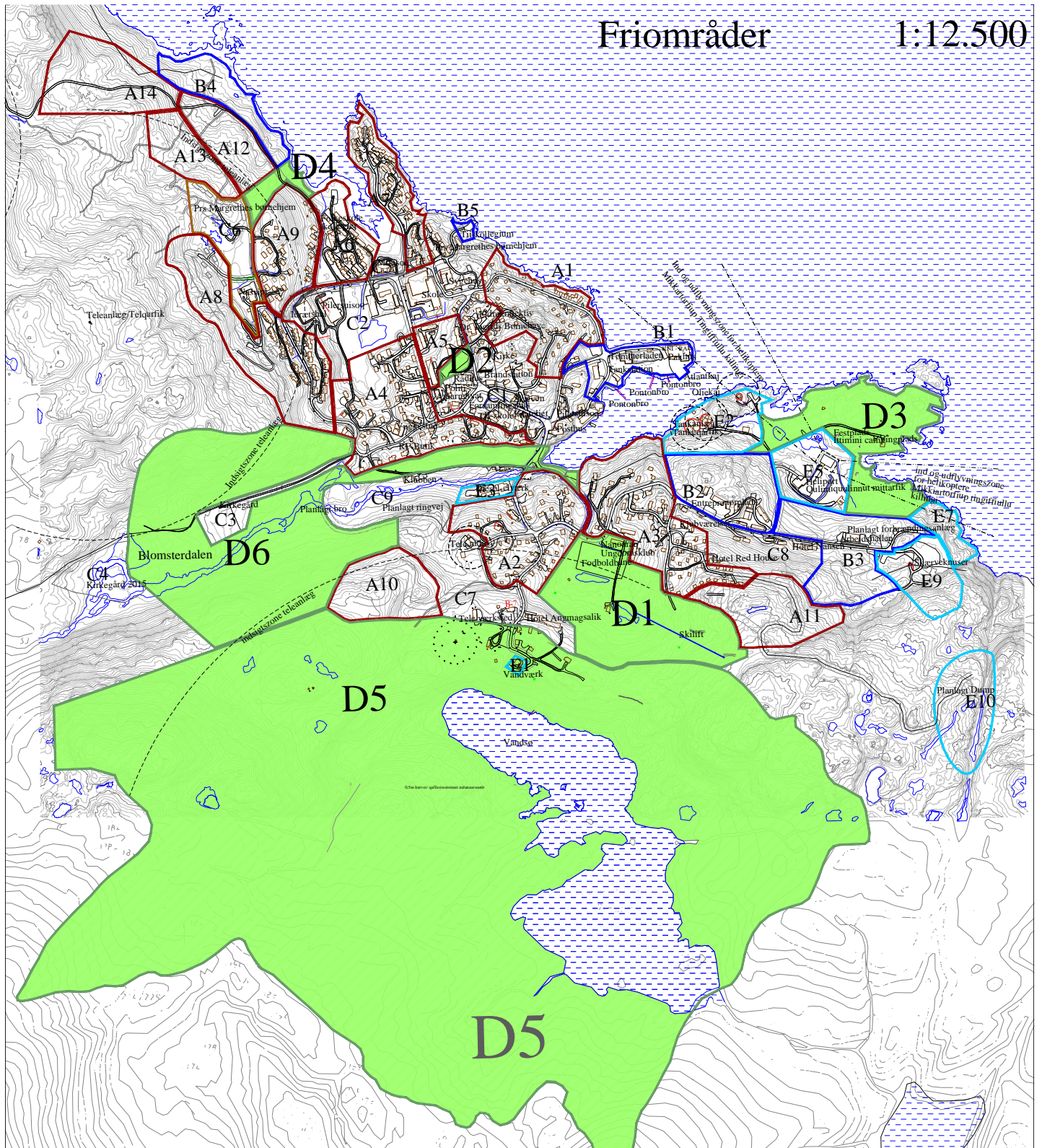
*Område D3.* Ittimini rummer kulturhistoriske interesser idet der findes rester af beboelse fra perioden inden oprettelsen af Missions- og Handelsstationen. Endvidere kan området anvendes til teltplads for turister der samtidig kan drage fordel af de nærliggende hotelfaciliteter.

*Område D4* er skråningsarealer der friholdes for bebyggelse for at sikre åbne udsigtskiler i den kommende boligbebyggelse.

*Område D5* er et ca. 165 ha stort areal der omfatter vandsøen med den fastlagte spærrezone i princippet med et tillæg på 30 meter.

*Område D6* er friholdt område af særlig landskabsmæssig værdi. Den øst-vest gående Blomsterdal strækker sig helt ind i Tasiilaq med elven og de karakteristiske, frodige skråningspartier. Der må ikke bygges i området og naturtilstanden må ikke ændres.





## **BEVARING I BYEN**

I følge Hjemmestyrets Bekendtgørelse nr. 31 af 30. oktober 1991 om varetagelse af bevaringshensyn i kommuneplanlægningen (Bevaringsbekendtgørelsen) og ”Ammassalik – Bevaringsværdige bygninger og bydele”, Økonomidirektoratet 1990 (det gule notat) er:

Nedenstående huse blevet fredet i 1998:

- Kastellet (B-51), også kaldet Overvintringshuset
- Missionærboligen (B-42).
- Kolonibestyrerboligen (B-47).
- Den gamle kirke, der nu er indrettet til museum (B-41).
- Medhjælperboligen kaldet ”Skæven” (B-48).

Nedenstående huse bevaringsværdige:

- Inspektørboligen (B-30).
- Udhus til inspektørboligen (B-54)
- Grøntsagshuset benyttes af museet (B-29).
- Eenfamiliehuset umiddelbart nord for Pilersuisoq (B-32).
- Kapellet, som benyttes af museet (B-59).
- Telegrafmesterbolig (B-6)
- Kulhus (B33)
- Skibsværft fra 1899 (B35)

Det bevaringsværdige hus B-51 – ”Kastellet” - er ubenyttet og i dårlig stand. Tæt på er bygget en større bygning B-184 med Filateliet til huse. B-51 fremstår klemt tæt på den meget større bygning. Ved flytning af B-51 mod sydøst – vist med blå - opnås at huset tydeligere ses i sin oprindelige form uden gener fra nabohuse og i en placering tæt på den oprindelige. På grund af råd i gulve og i huset nederste del i øvrigt, er påkrævet, at store dele af huset genopføres.

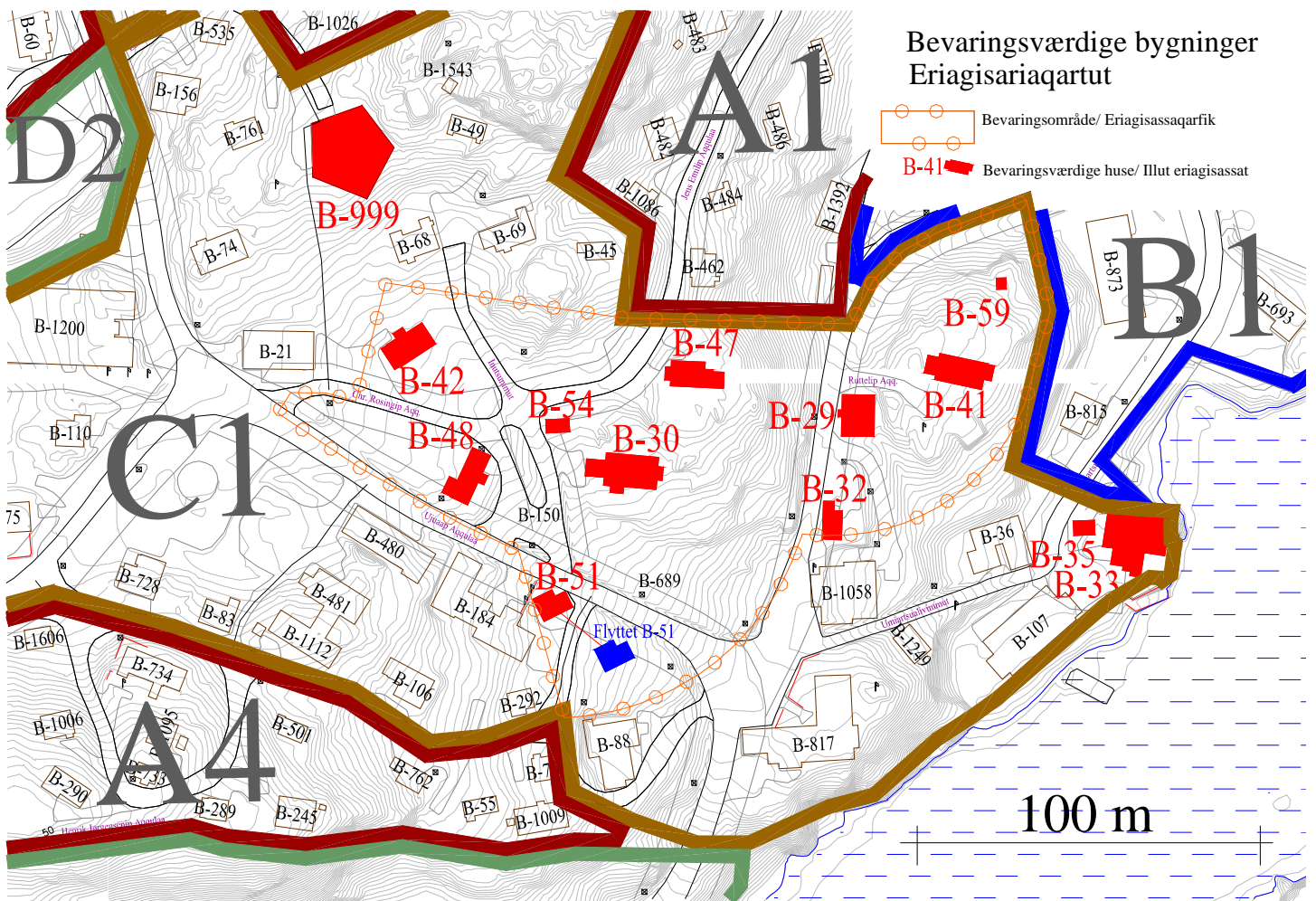
Huset kan gives en brug som vakantbolig.

Udenfor bevaringsområdet ligger enkelte huse hvortil der knytter sig historiske og arkitektoniske interesser. Pakhuset og bageriet (B-33), tømrerværkstedet (B-35), telegrafmesterboligen (B-7) og den ny kirke (B-999).

A3-området – Napparngummut er nederst bebygget med overvejende GTO-dobbelthuse fra 1960’erne med en forholdsvis stor variation i hustyper sammenstillet med større frihed end i tilsvarende områder i andre byer. Længere oppe ligger en enklave af selvbyggerhuse af typen ”Igdlorput 78”. Bebyggelsen er i arkitektonisk henseende præget af stor ensartethed og bemærkelsesværdigt som et større samlet selvbyggerhus-kvarter i en by.

Ifølge §3 i Bekendtgørelse nr. 3 af 30 oktober 1991 har området bevaringsværdig bebyggelse og det skal i lokalplanlægningen nøje vurderes hvorvidt bebyggelse skal udpeges som bevaringsværdig.







## **OMRÅDER TIL FORSYNING OG TEKNIK**

I byplanens hovedstruktur fastlægges arealer til brug ved byens forsyning med el, vand, kloak, tele, renovation og transport. Arealerne benævnes E-områder og omfatter således offentlige forsyningsanlæg og tekniske anlæg.

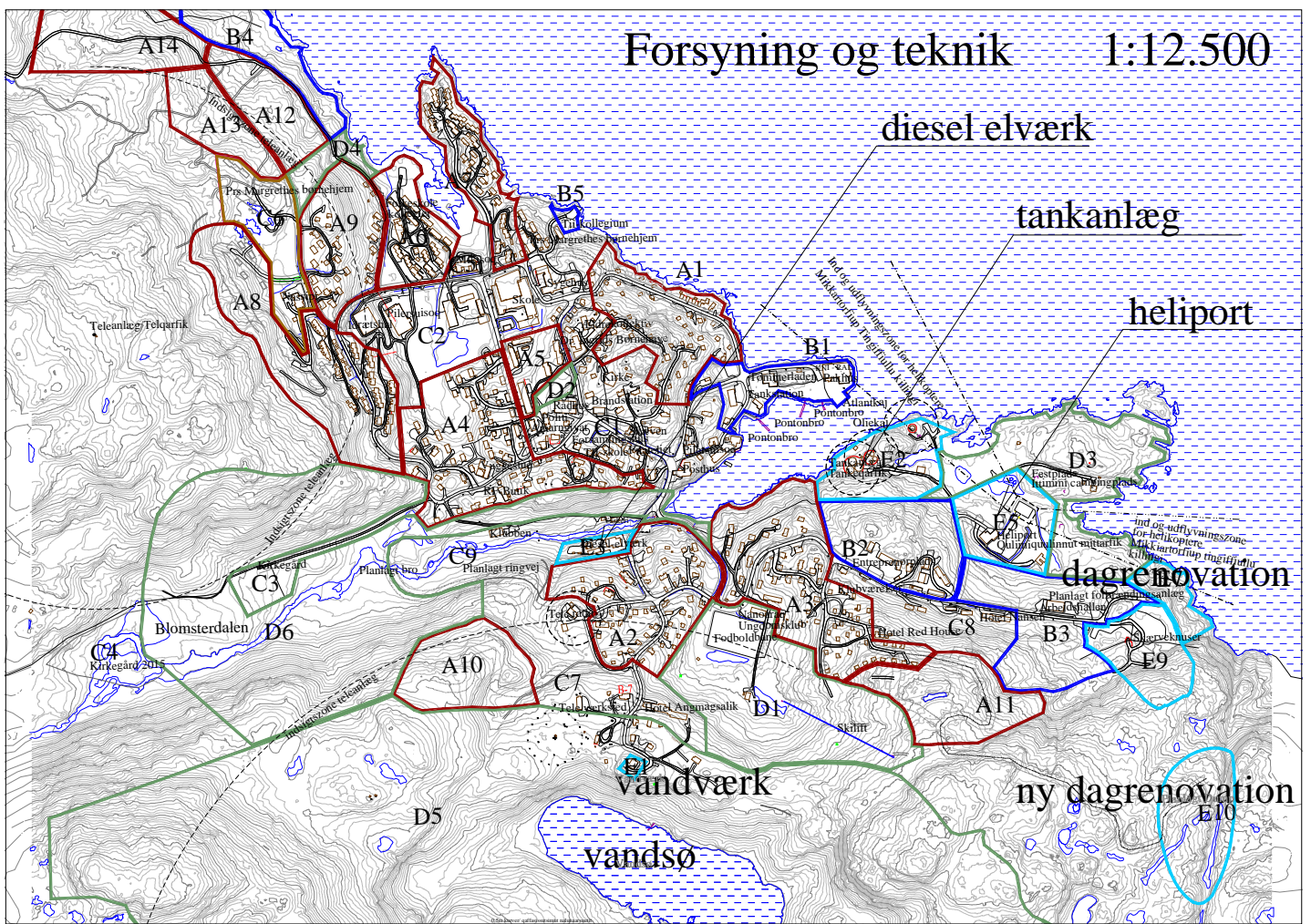
*Indenfor planperioden er udmeldt et ønske om at der reserveres arealer af et forbrændingsanlæg med tilhørende modtagestation, natrenovationsanlæg og ny dagrenovationsplads.*

De øvrige E-områder er forbeholdt allerede eksisterende anlæg:

- E1. Vandværket.
- E2. Tankanlæg. I området er der plads til opførelse af nye tankanlæg.
- E3. Diesel-elværk.
- E5. Heliporten.
- E7. Dagrenovationen.
- E9. Stenbrud.
- E10. Ny dagrenovationsplads
- E11. Sprængstofsmagasin
- E12. Vandkraftværk med trykledning og dæmning
- E13. Dæmningsområde for vandkraftværk

De tidligere områder E4, og E6 har ændret status på følgende måde:

- E4 Tankstationen ved elven. Området er overført til boligområde A2, idet stationen forventes nedtaget i planperioden og genopført i område B1.
- E6 Natrenovationsrampen har skiftet status til havneområde fordi natrenovationen forventes flyttet til område B3.



## **VEJE OG STIER**

Vej- og stinettet er hovedstrukturens skelet. Det sammenbinder de forskellige byområder og sikrer at man kan færdes trafiksikkert overalt i byen og de rekreative områder.

### *Bydelsvejene*

Bydelsvejene forbinder bydelene og sikrer trafik til byens overordnede byfunktioner.

Bydelsvejnettet er i princippet opbygget som et enstrengt system, der forløber fra heliporten i den sydøstlige del af byen til idrætshallen i den nordlige del af byen.

### *Kvartervejene*

Kvartervejnettet sikrer i den sydlige bydel adgang fra bydelsvejen til boligområder, til tankanlæg, til hoteller samt til kommunens arbejdshal, stenbrud og til det udlagte areal til opførelse af forbrændingsanlæg, dump og ny natrenovationsudledning.

I den nordlige bydel sikrer kvartervejnettet ligeledes adgang til boligområder og institutioner.

### *Stierne*

Det eksisterende stinet er i princippet opbygget som flere separate stisystemer i eget tracé. De gående har med stinettet lettere adgang til bydelsveje og kvarterveje og på den måde til et sammenhængende gå-rutenet.

*Indenfor planperioden er der udmeldt ønske om etablering af:*

- Ny bro over elven ude i Blomsterdalen
- Ringvej
- Udbygning af stinettet.

### *Ny bro over elvudløbet.*

Den ældste bro over elven må udskiftes, da den ikke længere tåler den tunge trafik.

### *Ringvej.*

Kvartervejnettet skal udbygges med en ny vej med bro over elven fra vejen ud i Blomsterdalen op mod Telebygninger i den sydlige bydel.

Med denne vejforbindelse etableres en ringforbindelse fra bydelsvejen ved PostTele-butikken via Tsittamut og tilbage til bydelsvejen ved Akitterni ad kvartervejen Prinsesse Benediktipp Aqqulaa. Med den nye vejforbindelse over elven til den sydlige bydel og fra fodboldbanen tilbage mod TelePostbutikken over den eksisterende bro.

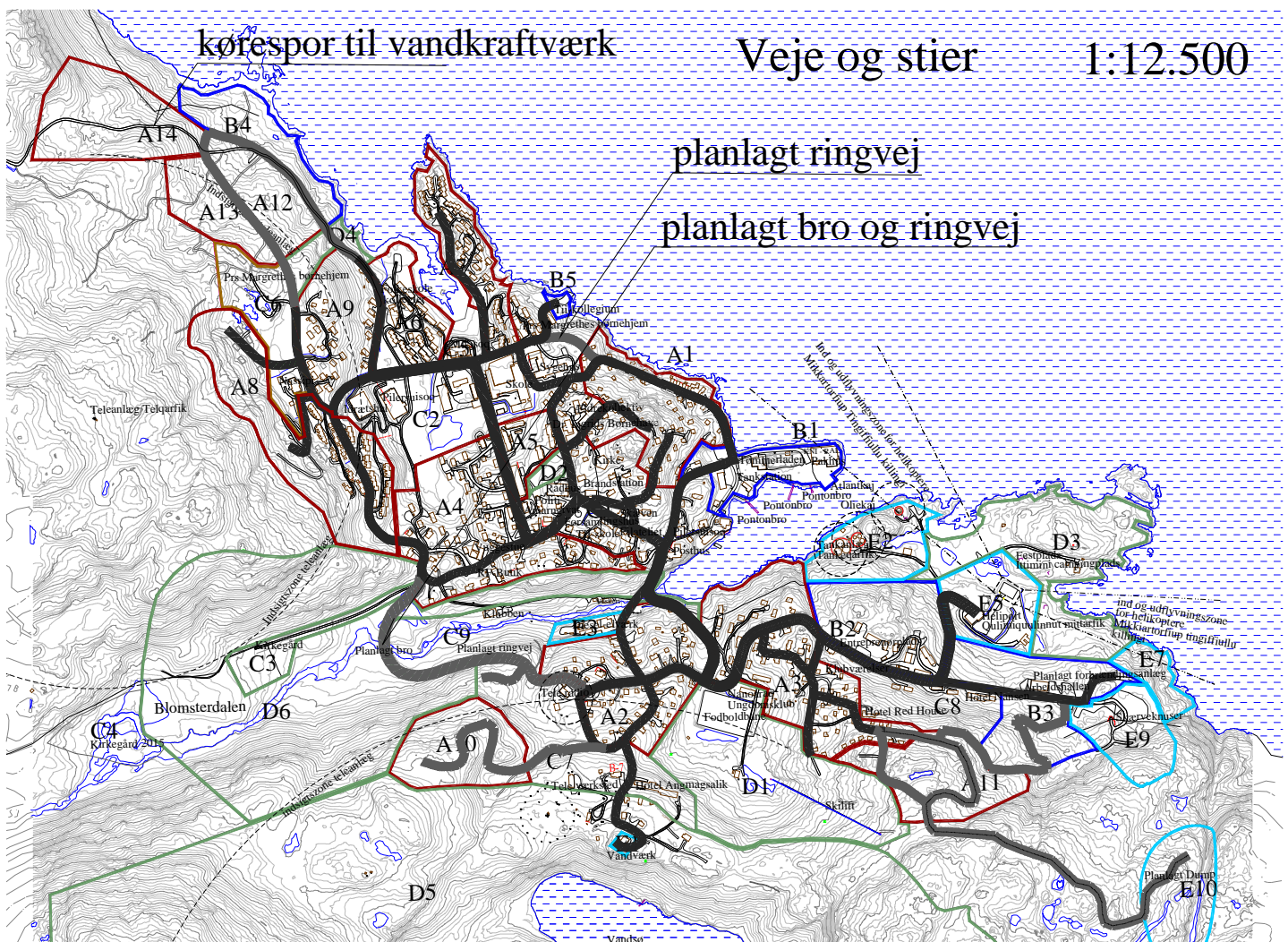
Ringvejens kvalitet vil blive forøget med en ny vejforbindelse fra Tsittamut mod Attertumut.

### *Udbygning af stinettet.*

I forbindelse med den fremtidige byudvikling vil der være behov for at udbygge stisystemet i forbindelse med byggeri i A1 og A2 områderne.



Herudover er der generelt et behov for at udbygge stinettet for at sikre sammenhængen i det eksisterende stinet. Dels i form af udbygningen af de separate stier og dels i form af anlæg af stier langs det eksisterende vejnet.



## **KLAUSULEREDE ZONER**

En række særlige anlæg er i henhold til lovgivningen omfattet af spærrezoner indenfor hvilke der særlige regler. De gældende spærrezoner er vist på de kortbilag der følger rammer for lokalplanlægningen afsnit 2.2 side 129 – 174.

### **TANKANLÆG**

For tankanlæg fastsættes sikkerhedszoner i medfør af ”Bekendtgørelse nr. 9 af 6. marts 1987 om brandfarlig væsker”.

I sikkerhedszonen, som måles fra tankanlæggets ydre begrænsninger, må der ikke uden særlig tilladelse etableres bygning eller oplag. Den er 20 meter i radius.

### **HELISTOP**

For helistoppet fastsættes sikkerhedszoner i medfør af statens luftfartsvæsens bestemmelser for civil luftfart, BL 3-10, bestemmelser om luftfartshindringer, udgave 1, 9. april 1992, samt bestemmelserne for civil luftfart BL.3-25 udg.1 af 21. januar 1992 omhandlende bl.a. beliggenheds- og hældningsforhold for sidebegrænsnings- og ind/udflyvningsplaner og sikkerhedszoner.

### **TELEANLÆG**

For telekommunikationsanlæg fastsættes spærrezoner i medfør af ”Landstingslov nr. 11 af 15. December 1987 om foranstaltninger mod forstyrrelse af radiomodtagning ”

### **SPRÆNGSTOFMAGASIN**

For sprængstofmagasin fastsættes sikkerhedszoner på 380 m omkring magasinet. Der må maksimalt opbevares 2.000 kg eksplosivstof i et magasin.

### **VANDINDVINDING**

Omkring vandindvindingsområde er fastlagt spærrezoner i medfør af ”Landstingsforordning nr. 12 af december 1988” om beskyttelse af miljøet med ændring ved ”Landstingsforordning nr. 7 af maj 1993”.